

Силабус курсу:

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ)

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 Психологія/«Психологія і освітній коучінг»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	6
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Іспит

Автор курсу та лектор:

к.психол.н., доц., Смирнова Олена Олександрівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

посада

Olenka.smyrnova@gmail.com

Viber за номером

0

+38-050-2000791

телефону

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними знаннями основ практичної психології; опрацювання базових навичок використання сучасних методів та форм організації психологічної практики; закріплення інтегрованих та систематизованих знань та методів з різних галузей психології, отриманих у процесі навчання; формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах. Курс призначений для засвоєння знань про головні моменти в діяльності психолога-дослідника і психолога-практика, про основи організації роботи психологів з суміжними фахівцями, про шляхи його професійного становлення, про головні напрямки діяльності практичного психолога, етичні засади та головні сфери діяльності практичних психологів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні знання сучасної психологічної практики.

Результати навчання:

Забезпечення професійної компетентності майбутніх практичних психологів у сфері кваліфікованого надання психологічної допомоги у різних сферах життєдіяльності людини. А саме: набуття знань щодо основних принципів, організації, форм і методів надання психологічної допомоги; ознайомлення з основними підходами в галузі психологічної практики, структурою, завданнями та формами роботи Національної системи соціально-психологічної служби; ознайомлення з головними напрямками діяльності практичної психології; опанування методик та технік психологічної практики; формування необхідних навичок та вмінь організації практичної діяльності з надання психологічної допомоги.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з дисциплін «Психологія особистості», «Соціальна психологія».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів за спеціальністю 053 «Психологія» з теоретичними знаннями основ практичної психології; опрацювання базових навичок використання сучасних методів та форм організації психологічної практики; закріплення інтегрованих та систематизованих знань та методів з різних галузей психології, отриманих у процесі навчання; формування у майбутнього психолога професійного вміння приймати самостійні рішення в певних соціальних умовах.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ІК 1. Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі психології праці та психологічного супроводу освіти дорослих, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійної практики.

ЗК-4. Здатність до генерації нових наукових ідей, розробки інноваційних способів професійної діяльності

ЗК-8. Здатність до розуміння трудових процесів, до практичної діяльності відповідно до фахової підготовки.

ЗК-9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність до конструктивної соціальної взаємодії.

ФК-9. Здатність до наукового аналізу та дослідження трудових процесів з метою розробки інноваційних засобів оптимізації професійного розвитку дорослих.

ФК-10. Здатність орієнтації в сучасних науково-практичних підходах, засобах та техніках психологічної допомоги дорослим в різних умовах трудової та освітньої діяльності.

ФК-12. Здатність визнавати, поважати та керуватися принципами етики взаємодії у науковій, викладацькій та практичній психологічній діяльності; слідувати принципам академічної доброчесності, відповідальності.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціально-психологічної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі психології, соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	2\2	Психологічна практика як особливий вид діяльності психолога. Визначення практичної психології: специфіка і взаємозв'язок наукової, практичної і побутової психології. Взаємозв'язок психологічного консультування, психотерапії та психокорекції.	Презентація теми. Завдання. Практичні вправи.
2.	ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО ОСОБИСТОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА	2\2	Особистість психолога як основне знаряддя його професійності. Психологія становлення та проблеми формування професійної самосвідомості. Професійна деформація та емоційне вигорання	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА ГРУПОВІ СТРАТЕГІЇ В РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА	2\2	Сетинг у психологічній практиці . Переваги надання індивідуальної допомоги: механізми дії. Особливості психологічної допомоги в групі: механізми дії	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ДІАГНОСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ	2\2	Обстеження та його основні цілі. Процес побудови формулювання. Робота з глибинними схемами та проміжними правилами життя, переконаннями. Глибинні переконання та правила життя: процес формування. Терапевтичні втручання в процесі «зцілення» схем	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	ОСОБЛИВОСТІ НАДАВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ДЕПРЕСІЇ ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ПІД ЧАС ПЕРЕЖИВАННЯ ВТРАТИ	2\2	Клінічна презентація депресії. Протокол психотерапії депресії. Фази та завдання процесу переживання втрати. Особливості допомоги дітям при переживанні втрати. Робота з особливостями допомоги дітям при переживанні втрати ускладненою реакцією втрати	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	ОСОБЛИВОСТІ НАДАВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ КЛІЄНТАМ ПРИ	2\2	Характеристика тривоги і тривожних розладів. Когнітивна модель та принципи допомоги на прикладі панічного розлад	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДАХ			
7.	КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ РІВНІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ. НЕВРОТИЧНИЙ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.	2\2	Критерії рівнів організації особистості в психоаналізі (за Н. Мак-Вільямс). Характеристика структури особистості. Характеристика структури особистості психотичного рівня. Діагностичні критерії психотичної особистості. Психоаналітична терапія з клієнтами психотичного рівня	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ ОСОБИСТОСТІ МЕЖЕВОГО РІВНЯ	2\2	Діагностичні критерії межевої особистості. Психоаналітична терапія з клієнтами межевого рівня розвитку	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Арнц А., Якоб Г. Схема-терапія: модель роботи з частками. Львів : Свічадо, 2014. 264 с.
2. Базисное руководство по психотерапии / под ред. Хайгл-Эверса. СПб. : «Восточно-Европейский Институт Психоанализа», 2002. 164 с.
3. Бріш К. Х. Розлади прив'язаності від теорії до терапії : посібник. Львів : 2012. 314 с.
4. Вашека Т. В. Основи психологічної практики : навч. посіб. К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. 200 с.
5. Вестбрук Д., Кеннерлі Г., Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів : Свічадо, 2014. 420 с.
6. Вестбрук Д. Подолати депресію. Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2014. 94 с.
7. Вестбрук Д., Рауф Х. Подолати панічний розлад. Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2014. 78 с.
8. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелєва та ін. : підручник. 2-ге вид. К. : Либідь, 2001. С. 18–40.
9. Кернберг О. Тяжолые личностные расстройства: стратегии психотерапии, 2000. 464 с.
10. Колотильщикова Е. А. Методика интерперсональной групповой психотерапии для лечения невротических расстройств : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.04. СПб., 2004. 184 с.
11. Корб А. У пастці депресії. Як подолати тривожність і радіти життю. К. : Наш формат, 2019. 216 с.
12. Кочунас Р. Основы психологического консультирования. М. : Академический проект, 1999. 240 с.
13. Мак-Вильямс Н. Психоаналитическая диагностика: Понимание структуры личности в клиническом процессе. М. : Независимая фирма «Класс», 2004. 480 с.
14. Мироненко О. Первинне інтерв'ю в психотерапії: від контакту до діалогу.
15. Осипова А. А. Общая психокоррекция : учеб. пособие. М. : Сфера, 2002. 510 с.
16. Панок В. Г. Українська практична психологія: визначення, структура та завдання. Практична психологія та соціальна робота. 1997. Жовтень. С. 8–10.
17. Приц А., Викукаль Е. Груповий психоаналіз: Теорія. Техніка. Застосування. / Перекл. Галина Катовські; наук. редак. : Софія Грабаровська і Галина Католик. Львів : Астролябія, 2006. 312 с.
18. Сергієнко О. Якщо ви надмірно переживаєте за все. Львів : Видавництво «Свічадо», 2018. 100 с.
19. Станчишин В. Стіни в моїй голові. Жити з тривожністю і депресією. К. : Віхола, 2020. 176 с.
20. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція : навч. посібн. модульно-рейтинговий курс. 2-ге вид., випр. і доп. К. : ВД «Професіонал», 2007. 544 с.
21. Ялом И. Групповая психотерапия. М. : Апрель-Пресс, 2010. 576 с.
22. Ялом І. «Шопенгауер як ліки». Х. : «Клуб сімейного дозвілля», 2018. 512 с.
23. Дейтс Б. Наутро после потери. URL: https://bookap.info/book/deyts_nautro_posle_poteri/

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки